EITEM AR YR AGENDA: 10

PANEL GWEITHREDOL
GWASANAETH TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

6ed Chwefror 2012

MONITRO PERFFORMIAD

Adroddiad gan Shân Morris,
Rheolwr Cynllunio Corfforaethol

Diben yr Adroddiad

1. Darparu gwybodaeth i'r Aelodau ynghylch gweithgarwch a pherfformiad Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru.

Gwybodaeth

2. Wedi ei atodi, er gwybodaeth i'r Aelodau, mae'r adroddiad monitro am tri chwarter y flwyddyn adrodd 2011/12, sef y cyfnod rhwng 1af Ebrill 2011 a 31ain Rhagfyr 2011.

Argymhelliad

3. Bod yr Aelodau'n nodi cynnwys yr adroddiad monitro perfformiad.

GWASANAETH TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

ADRODDIAD MONITRO PERFFORMIAD

TRI CHWARTER

EBRILL 2011 – RHAGFYR 2011

Ffigyrau am y tro ydynt, ac fe allent fod yn agored i fân newidiadau

CYNNWYS

	TANAU	**2-6**
OPSW_6.1	Cyfanswm y galwadau	
RRC/S/001	Yr holl danau – prif, eilaidd a simnai	
	Tanau damweiniol mewn cartrefi	
	Yr holl danau – bwriadol a damweiniol	
RRC/S/003	Tanau mewn eiddo annomestig	
	AROS YN DDIOGEL	**7-9**
	Tanau damweiniol mewn cartrefi a gyfyngwyd i'r ystafell lle cychwynnodd	
	Anafiadau o ganlyniad i danau damweiniol mewn cartrefi	
	Marwolaethau oherwydd tanau damweiniol mewn cartrefi	
RRC/C/005	Presenoldeb/absenoldeb larwm mwg mewn cartrefi ble bu tanau	
	GALWADAU AM WASANAETHAU ARBENNIG	**10**
	Galwadau brys am wasanaethau arbennig	
	GALWADAU DIANGEN	**11-12**
RRC/C/002	Galwadau diangen maleisus	
RRC/C/003	Galwadau diangen oherwydd larymau tân awtomatig	
	Galwadau diangen didwyll	
	ERAILL	**13**
	Diffinio'r tanau	

TANAU – RHESTR GYFEIRIO GRYNO

ELENI– 2011/12

(HYHE = Hyd yn hyn eleni)

Dangosir cymhariaeth â ffigurau'r llynedd yn y golofn dde yn y tabl.
Lliw'r cefndir - **Gwyrdd** = gwelliant; **Coch** = dirywiad; **Melyn** = dim newid

🡅 = cynnydd eleni 🡇 = gostyngiad eleni ➨ = dim newid

	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	HYHE	HYHE
Cyfanswm y galwadau*	4,547	4,374	4,045		12,966	🡇 6%
Yr holl danau	999	703	673		2,375	🡇 6%
Prif danau	338	299	342		979	🡇 5%
Tanau eilaidd	622	390	252		1,264	🡇 4%
Tanau simnai	39	14	79		132	🡇 30%
Yr holl danau bwriadol	494	356	233		1,083	🡇 7%
Yr holl danau damweiniol	505	347	440		1,292	🡇 6%
Tanau damweiniol mewn cartrefi	112	84	146		342	🡇 5%
Tanau mewn eiddo annomestig	57	52	52		161	🡇 5%

Y LLYNEDD – 2010/11

	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	HYHE
Cyfanswm y galwadau*	5,083	4,210	4,469		13,762
Yr holl danau	1,207	636	693		2,536
Prif danau	357	301	374		1,032
Tanau eilaidd	790	318	208		1,316
Tanau simnai	60	17	111		188
Yr holl danau bwriadol	599	312	247		1,158
Yr holl danau damweiniol	608	324	446		1,378
Tanau damweiniol mewn cartrefi	122	91	145		358
Tanau mewn eiddo annomestig	58	57	55		170

* Cyfanswm y galwadau = Cyfanswm y galwadau a drafodwyd gan yr Ystafell Reoli, yn uniongyrchol gysylltiedig gyda digwyddiadau brys ee digwyddiadau dilys, galwadau niferus, galwadau diangen, galwadau ffug (efallai nad oedd angen i adnodd o'r Gwasanaeth fynychu pob galwad).

Cyfanswm y Galwadau 2011/12 (Ebrill i Rhagfyr 2011)

- ***Roedd gostyngiad o 6% neu 796 yn llai o alwadau o gymharu â 2010/11***
- ***Roedd gostyngiad o 11% neu 738 yn llai o ddigwyddiadau a oedd angen i'r Gwasanaeth fynychu***

Yn ystod tri chwarter cyntaf 2011/12 gwnaeth yr Ystafell Reoli ymdrin â 12,966 o alwadau, a bu'n rhaid i'r Gwasanaeth fynd at 5,837 o ddigwyddiadau - 738 yn llai na'r cyfanswm yn ystod tri chwarter cyntaf llynedd a 724 yn llai na'r cyfartaledd 3 blynedd.

Cyfanswm Galwadau, a Lleoliadau'r Digwyddiadau a Fynychwyd
(OPSW_6.1)

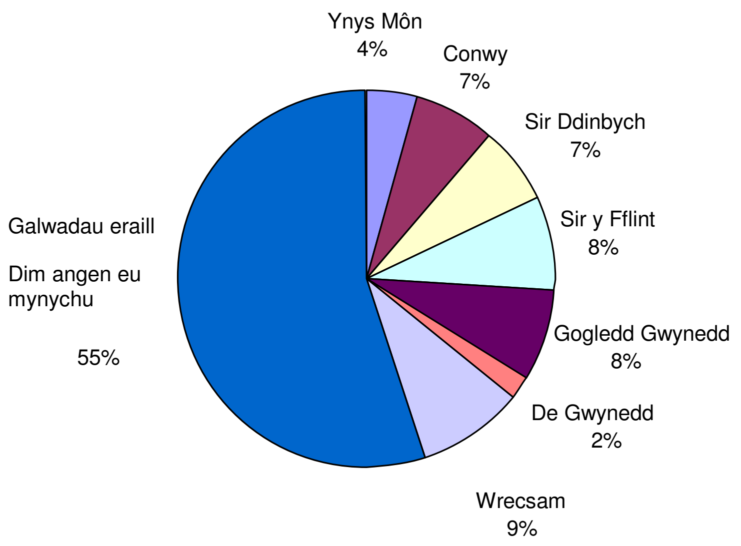

Yn Wrecsam bu'r nifer uchaf o alwadau a oedd gofyn i'r Gwasanaeth eu mynychu (9%) gyda'r nifer lleiaf yn Ne Gwynedd (2%). O'r holl alwadau a dderbyniwyd nid oedd angen i'r Gwasanaeth fynychu 55% ohonynt er enghraifft digwyddiadau nad oeddent yn ddilys, galwadau niferus, galwadau diangen wedi eu cadarnhau, neu alwadau ffug wedi eu cadarnhau.

Digwyddiadau a fynychwyd, yn ôl categori *Cyfnod cyfredol*

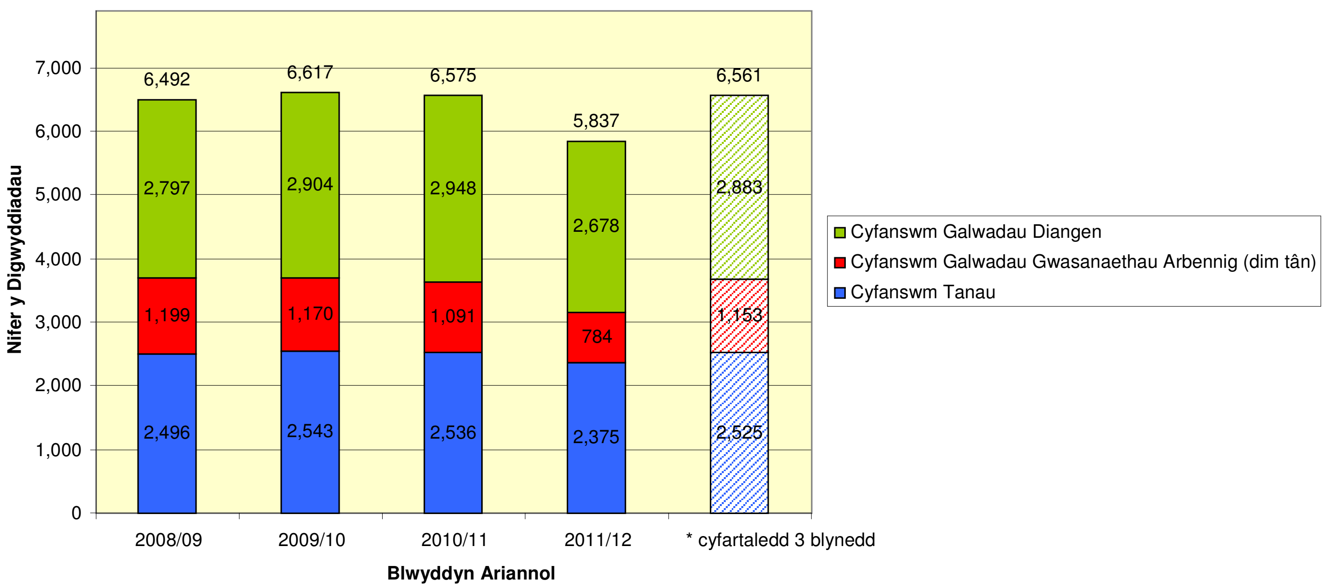

Cyfanswm y Tanau

- ***Roedd gostyngiad o 6% neu 161 yn llai o danau o gymharu â'r un cyfnod yn 2010/11***

Yn ystod tri chwarter cyntaf 2011/12 gwnaeth y Gwasanaeth fynychu 2,375 o danau, sydd yn is na'r un cyfnod llynedd ac yn is na'r cyfartaledd 3-blynedd.

Yn gyffredinol, mae nifer y prif danau, tanau eilaidd a simnai wedi gostwng.

Tanau a fynychwyd *(cyfnod cyfredol)*

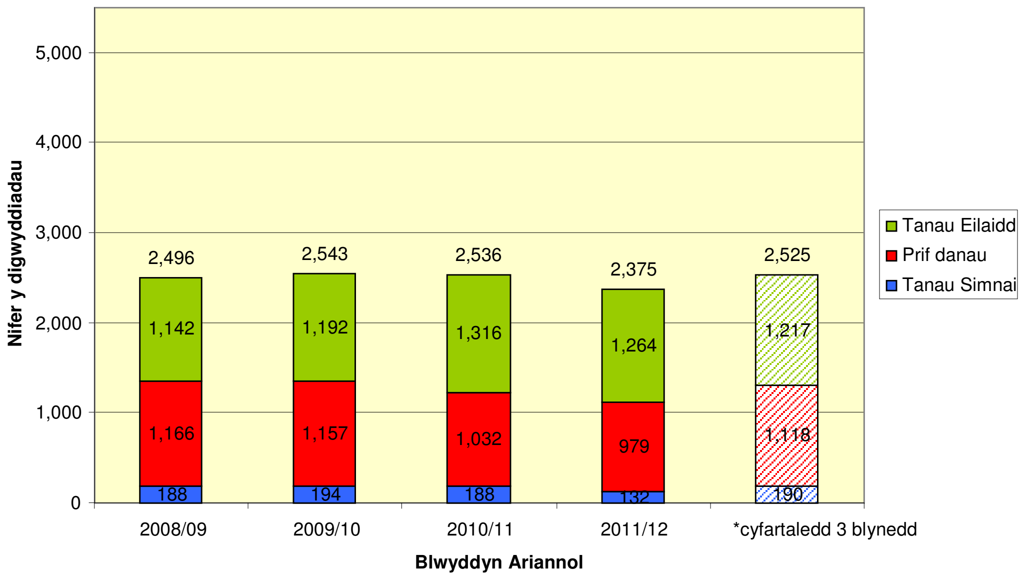

Prif Danau

- ***Roedd gostyngiad o 5% neu 53 yn llai o brif danau o gymharu â 2010/11***

Yn ystod tri chwarter cyntaf 2011/12 gwnaeth y Gwasanaeth ymdrin â 979 o brif danau, sy'n well na llynedd ac yn well na'r cyfartaledd 3-blynedd. Mae hyn yn parhau'r tuedd am i lawr yn nifer y prif danau a fynychir.

Tanau Eilaidd

- ***Roedd gostyngiad o 4% neu 52 yn llai o danau eilaidd o gymharu â 2010/11***

Yn ystod tri chwarter cyntaf 2011/12 gwnaeth y Gwasanaeth ymdrin â 1,264 o danau eilaidd, er fod hyn yn llai na llynedd mae'n parhau i fod yn uwch na'r cyfartaledd 3 blynedd.

Tanau Simnai

- ***Roedd gostyngiad o 30% neu 56 yn llai o danau simnai o gymharu â 2010/11***

Yn ystod tri chwarter cyntaf 2011/12 gwnaeth y Gwasanaeth ymdrin â 132 o danau simnai, sydd 56 yn llai o gymharu â llynedd. Mae hefyd yn is na'r cyfartaledd 3 blynedd.

Tanau yn ôl cymhelliad

Bu gostyngiad o tua 6% yn nifer y tanau damweiniol a bwriadol o gymharu â 2010/11, sy'n adlewyrchu'r gostyngiad cyffredinol yn nifer y tanau.

Yn ystod tri chwarter cyntaf 2011/12 gwnaeth y Gwasanaeth ymdrin â 1,292 o danau a gychwynnodd yn ddamweiniol a 1,083 o danau a gychwynnwyd yn fwriadol.

Tanau a fynychwyd, yn ôl cymhelliad *(cyfnod cyfredol)*

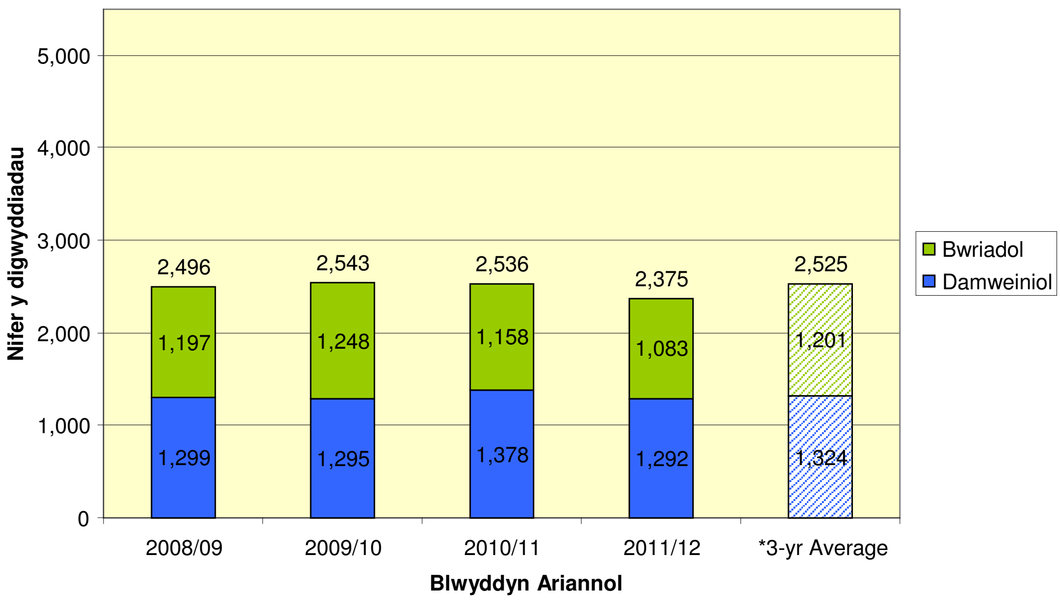

Tanau Damweiniol mewn Cartrefi

- ***Roedd gostyngiad o 5% neu 16 yn llai o danau damweiniol mewn cartrefi o gymharu â llynedd***

Yn ystod tri chwarter cyntaf 2011/12 gwnaeth y Gwasanaeth fynychu 342 o danau damweiniol mewn cartrefi, sy'n is na'r un cyfnod llynedd ac yn is na'r cyfartaledd 3 blynedd.

Tanau Damweiniol mewn Cartrefi *(cyfnod cyfredol)*

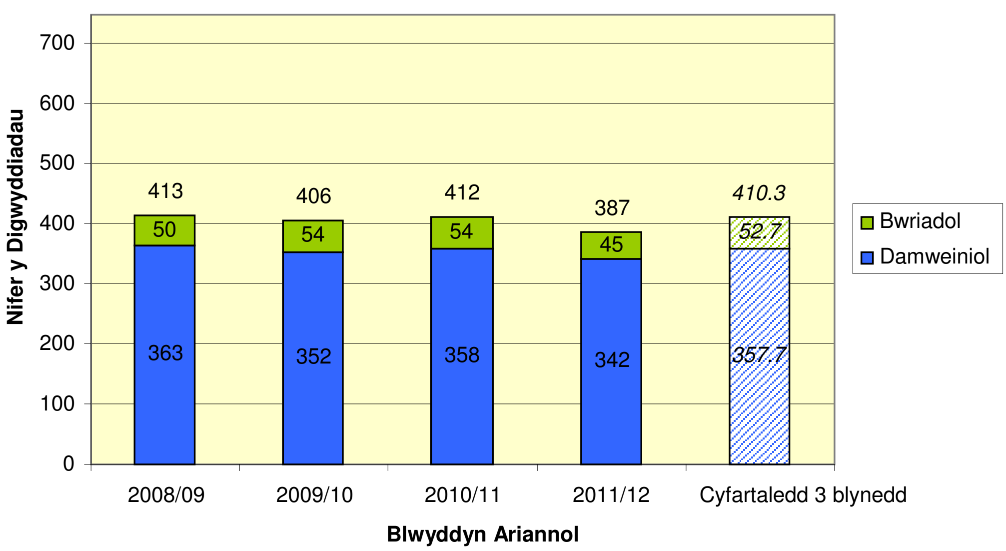

Tanau mewn Eiddo Annomestig

- ***Roedd gostyngiad o 5% neu 9 tân yn llai mewn eiddo annomestig o gymharu â llynedd***

Yn ystod y cyfnod gwnaeth y Gwasanaeth fynychu 161 o danau mewn eiddo annomestig, sy'n is nag yn y blynyddoedd blaenorol. Bu gostyngiad yn nifer y tanau bwriadol a damweiniol.

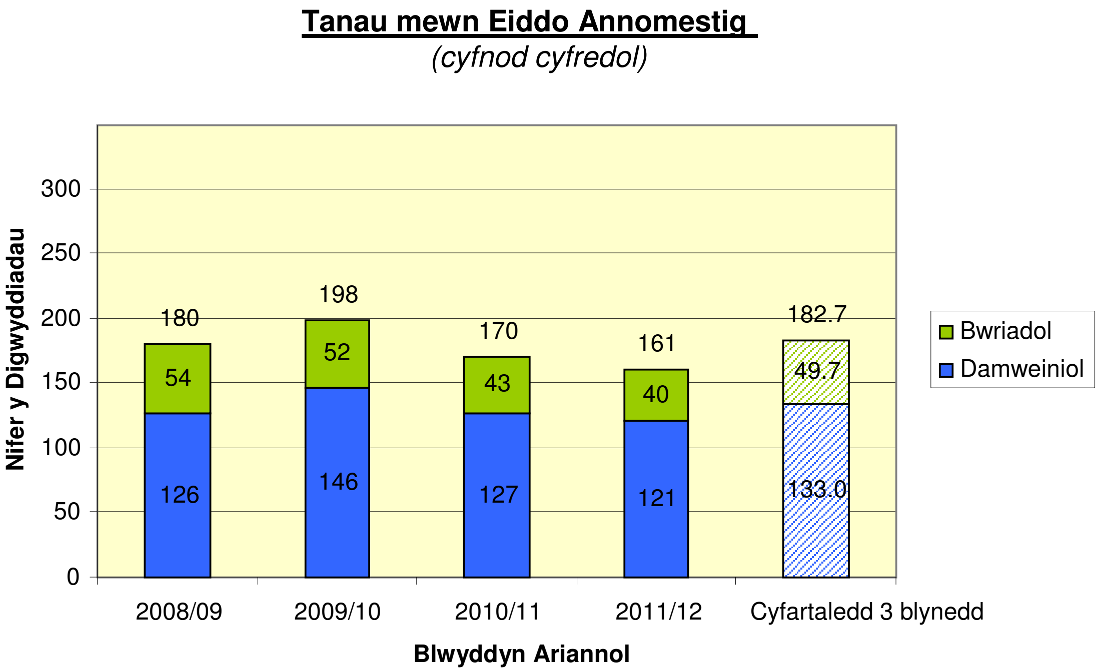

AROS YN DDIOGEL – RHESTR GYFEIRIO GRYNO

BLWYDDYN ADRODD – 2011/12						
HYHE - hyd yn hyn eleni						
Dangosir cymhariaeth â ffigyrau'r llynedd yn y golofn dde yn y tabl. Lliw cefndir – **Gwyrdd** = gwelliant; **Coch** = dirywiad; **Melyn** = dim newid (pc=pwynt canrannol)						
↑ = cynnydd eleni ↓ = gostyngiad eleni ➡ = dim newid						
	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	HYHE	
Anafiadau oherwydd Tanau Damweiniol mewn Cartrefi	8	3	9		20	↓ 43%
Marwolaethau oherwydd Tanau Damweiniol mewn Cartrefi	1	0	2		3	↓ 57%
Tanau mewn cartrefi - larwm mwg wedi canu	63%	60%	61%		61%	➡ 0pc
Tanau mewn cartrefi – larwm mwg heb ganu	23%	24%	27%		25%	↑ 2pc
Tanau mewn cartrefi – dim larwm mwg yno	14%	16%	12%		14%	↓ 2pc

LLYNEDD – 2010/11					
	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	HYHE
Anafiadau oherwydd Tanau Damweiniol mewn Cartrefi	9	16	10		35
Marwolaethau oherwydd Tanau Damweiniol mewn Cartrefi	5	0	2		7
Tanau mewn cartrefi - larwm mwg yno	64%	67%	56%		61%
Tanau mewn cartrefi – larwm mwg heb ganu	19%	21%	26%		23%
Tanau mewn cartrefi – dim larwm mwg yno	17%	12%	18%		16%

Anafiadau oherwydd Tanau Damweiniol mewn Cartrefi

- ***Roedd gostyngiad o 43% neu 15 o anafiadau yn llai o gymharu â 2010/11***

Yn ystod tri chwarter cyntaf y flwyddyn cafodd 20 o bobl anafiadau (angen triniaeth ysbyty), sydd 15 yn llai na llynedd, ac sydd hefyd bron hanner yn llai na'r cyfartaledd 3 blynedd (37).

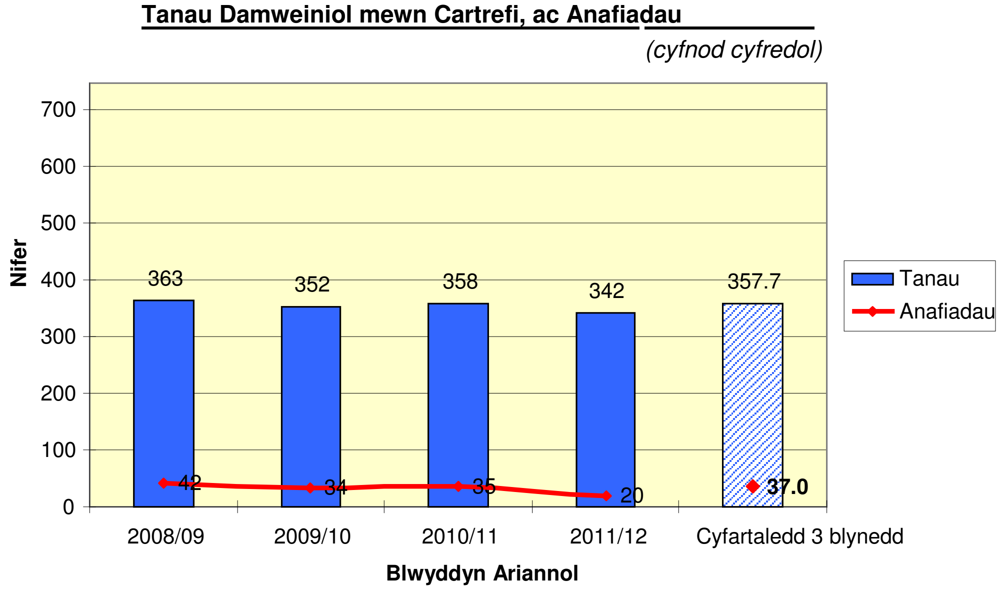

Marwolaethau oherwydd Tanau Damweiniol mewn Cartrefi

- ***Bu 3* marwolaeth oherwydd tanau damweiniol mewn cartrefi (disgwyl cadarnhad)***

Yn ystod tri chwarter cyntaf y flwyddyn bu 3 marwolaeth oherwydd 2 dân damweiniol. Bu i un farw yn dilyn tân yn ei gartref yn Llandudno (Conwy)a bu dau farw yn dilyn tân yn eu cartref ym Mabell (Sir y Fflint).

Adroddwyd yn flaenorol ynglŷn â'r marwolaeth yn dilyn tân ym Mryn Teg, Wrecsam, ond erbyn hyn, mae'r Crwner wedi cadarnhau fod y marwolaeth oherwydd `achosion naturiol' yn hytrach nag oherwydd y tân.

Ni fu marwolaethau oherwydd tanau bwriadol mewn cartrefi.

* ffigwr amodol – aros cadarnhad gan y Crwner

Tanau mewn Cartrefi – Presenoldeb Larymau Mwg

- ***Roedd gan 61% o'r cartrefi ble bu tân larwm mwg wnaeth ganu, sydd yr un fath ag yn 2010/11***

Bu gostyngiad o 6% yng nghyfanswm y tanau mewn cartrefi neu 25 yn llai yn ystod 2011/12. 387 eleni o gymharu â 412 llynedd.

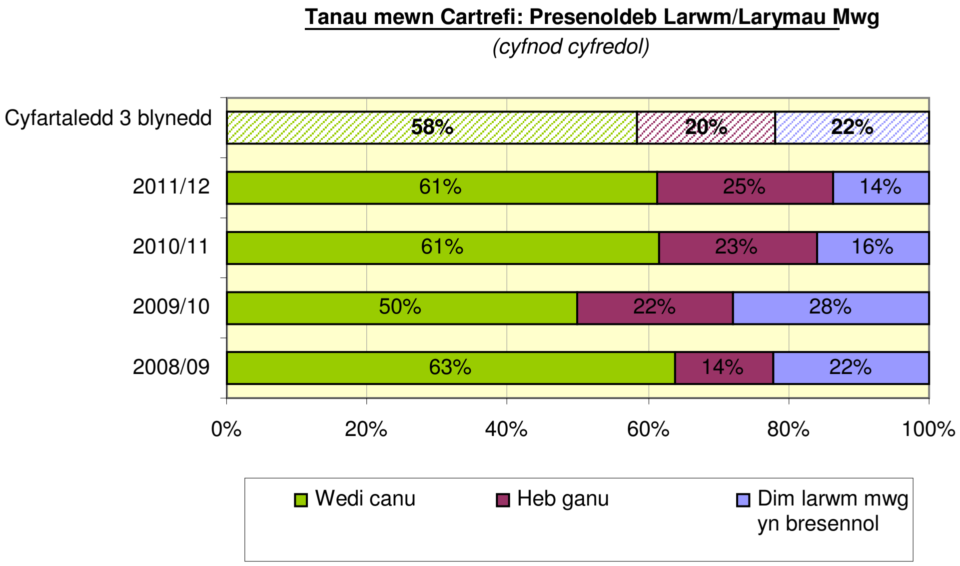

Yn 2011/12, yn ogystal â llynedd, roedd gan 61% (237 a 253) larwm mwg wnaeth ganu.

Yn yr un cyfnod eleni a llynedd, doedd gan y cyfran lleiaf o gartrefi ble bu tân ddim larwm wedi'i osod, yn 2011/12 roedd hyn yn 14% (53) o gymharu â 16% (66) y llynedd.

Yn y trydydd categori - larwm wedi'i osod ond heb ganu - roedd cynnydd bychan yn 2011/12 i 25% (97 o danau) o gymharu â 23% (93 o danau) llynedd.

Y prif reswm fod y larwm heb ganu er bod un wedi'i osod yn yr eiddo yw nad oedd y tân ddigon agos at y larwm.

RHESWM PAM FOD Y LARWM MWG HEB GANU	**Cyfanswm**
Y tân ddim digon agos at y larwm mwg	50
Tân mewn ardal rhy bell o'r system	11
Dim batri yn y larwm	9
Nam ar y system	8
Cafwyd rhybudd mewn modd arall	6
Arall	6
Batri y larwm yn ddiffygiol	5
Larwm mwg wedi'i dynnu lawr	1
System wedi'i niweidio gan dân	1
Dim larwm yn bresennol	53
Cyfanswm	**150**

GALWADAU AM WASANAETH ARBENNIG *(dim tân)* – RHESTR GYFEIRIO GRYNO

BLWYDDYN ADRODD – 2011/12						
HYHE - hyd yn hyn eleni						
Dangosir cymhariaeth â ffigyrau'r llynedd yn y golofn dde yn y tabl. Lliw cefndir – **Gwyrdd** = gwelliant; **Coch** = dirywiad; **Melyn** = dim newid						
↑ = cynnydd eleni ↓ = gostyngiad eleni						
	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	HYHE	
Yr holl alwadau brys am wasanaethau arbennig	265	260	259		784	↓ 28%
Gwrthdrawiadau ar y ffyrdd (dim tân)	114	119	129		362	↓ 28%

LLYNEDD – 2010/11					
	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	HYHE
Yr holl alwadau brys am wasanaethau arbennig	293	373	425		1,091
Gwrthdrawiadau ar y ffyrdd (dim tân)	137	165	199		501

<u>Galwadau Brys am Wasanaethau Arbennig (dim tân)</u>

- ***Roedd gostyngiad o 28% neu 307 yn llai o ddigwyddiadau gwasanaethau arbennig o gymharu â llynedd***

Yn ystod tri chwarter cyntaf y flwyddyn gwnaeth y Gwasanaeth fynychu 784 o alwadau am wasanaethau arbennig, sydd dipyn yn is na llynedd a'r cyfartaledd 3 blynedd. Gellir priodoli hyn, yn rhannol, i'r Hydref mwynach a sychach a fu; yn ystod yr un cyfnod yn 2010/11 roedd y tywydd yn ddrwg gan gynnwys yr eira trwm a gafwyd yn Rhagfyr 2010.

Mae'r nifer o ddigwyddiadau gwasanaethau arbennig wedi gostwng flwyddyn ar flwyddyn ers 2008/09.

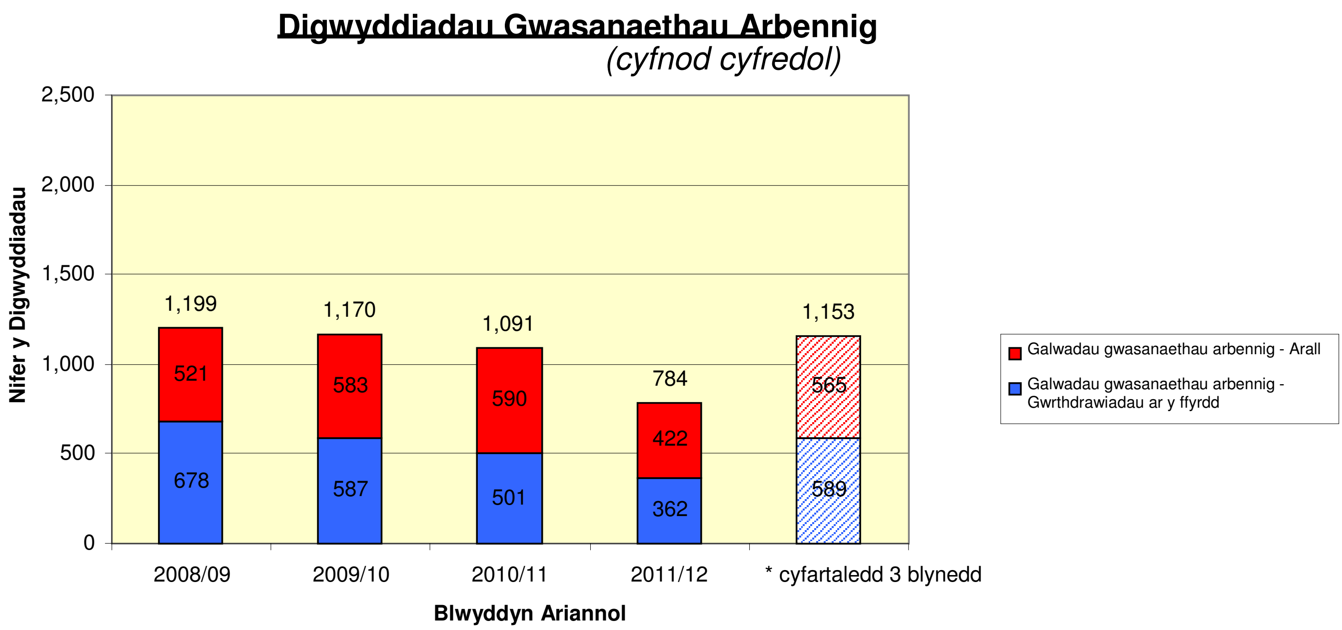

GALWADAU DIANGEN – RHESTR GYFEIRIO GRYNO

BLWYDDYN ADRODD – 2011/12						
TA = Larymau Tân Awtomatig			**HYHE - hyd yn hyn eleni**			
Dangosir cymhariaeth â ffigurau'r llynedd yn y golofn dde yn y tabl. Lliw cefndir – **Gwyrdd** = gwelliant; **Coch** = dirywiad; **Melyn** = dim newid						
↑ = cynnydd eleni ↓ = gostyngiad eleni						
	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	HYHE	
Cyfanswm galwadau diangen aethpwyd atynt	859	958	861		2,678	↓ 9%
Galwadau diangen maleisus yr aethpwyd atynt	37	34	25		96	➡ 0%
Galwadau diangen oherwydd LTA mewn eiddo annomestig	324	392	389		1,105	↑ 7%
Galwadau diangen didwyll aethpwyd atynt	349	362	284		995	↓ 25%

LLYNEDD – 2010/11					
	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	HYHE
Cyfanswm galwadau diangen aethpwyd atynt	910	1,027	1,011		2,948
Galwadau diangen maleisus yr aethpwyd atynt	31	26	39		96
Galwadau diangen oherwydd LTA mewn eiddo annomestig	289	357	388		1,034
Galwadau diangen didwyll aethpwyd atynt	429	466	430		1,325

Galwadau Diangen (yn gyffredinol)

- ***Roedd gostyngiad o 9% neu 270 yn llai o alwadau diangen o gymharu â llynedd***

Yn ystod tri chwarter cyntaf y flwyddyn, gwnaeth y Gwasanaeth fynychu 2,678 o alwadau am gymorth, ond a drodd allan i fod yn alwadau diangen.

O ganlyniad i'r gwaith a wnaed, cyn dechrau'r flwyddyn ariannol hon, ar ailstrwythuro'r modd cofnodir galwadau diangen a wneir, gellir nawr weld yr effaith wrth edrych ar ffigyrau tri chwarter cyntaf y flwyddyn, gyda galwadau diangen oherwydd offer awtoganfod tân mewn eiddo annomestig a galwadau diangen didwyll, yn debycach i'r cyfartaledd 3 blynedd nag i ffigyrau 2010/11.

Mae'r galwadau diangen maleisus yn hafal ag y llynedd ond yn is na'r cyfartaledd 3 blynedd.

Mae'r nifer o alwadau diangen LTA o eiddo nad oedd yn eiddo annomestig wedi parhau i ostwng, gyda gostyngiad o 2% o gymharu â llynedd, gan olygu fod y cyfanswm (482) llawer yn is na'r cyfartaledd 2 flynedd (609).

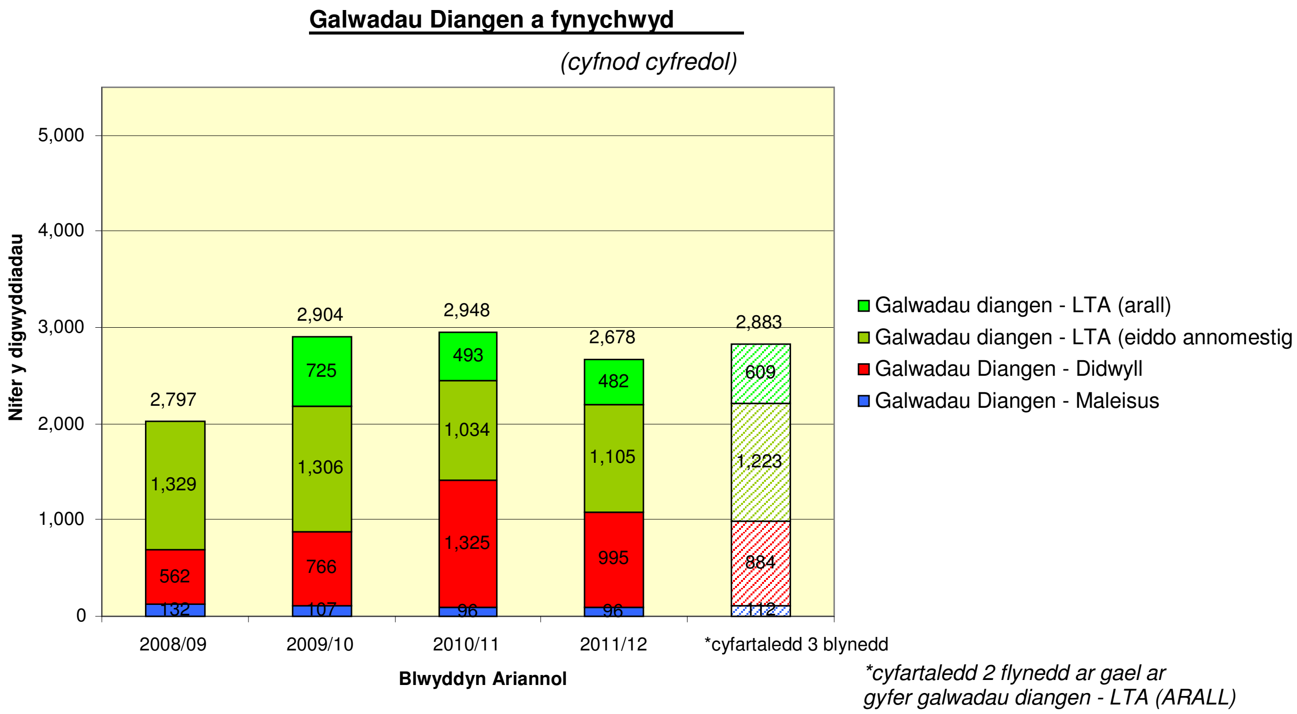

DIFFINIAD O'R TANAU

Tanau	Mae pob tân i'w osod yn o'r tri chategori canlynol – prif, eilaidd neu simnai.
Prif	Dyma danau nad ydynt yn danau simneiau, ac sydd yn unrhyw fath o adeilad (ac eithrio adfail), cerbydau, carafannau ac ôl-gerbydau, storfeydd y tu allan, gweithfeydd a pheiriannau, eiddo amaethyddol a choedwigoedd, ac adeileddau eraill y tu allan, megis pontydd, blychau postio, twneli, ayyb. Mae tanau yn unrhyw le yn brif danau os oes anafusion, achub neu ddianc, felly hefyd danau yn unrhyw le yr aeth pum neu ragor o beiriannau tân atynt.
Eilaidd	Tanau eilaidd yw tanau nad ydynt yn rhai simnai na phrif danau. Nid yw tanau eilaidd yn golygu anafusion, achub neu ddianc, a bydd pedair neu lai o beiriannau tân wedi mynd atynt. Fel arfer, tanau eilaidd yw'r rhai sy'n digwydd mewn lleoliadau megis tir agored, coed unigol, ffensys, polion telegraff, sbwriel a chynwysyddion sbwriel (ond nid banciau papur, a fyddai'n cael eu hystyried - yn yr un modd ag eiddo amaethyddol neu goedwigoedd - yn brif dân), dodrefn y tu allan, goleuadau traffig ayyb
Simnai	Dyma danau mewn adeiladau wedi eu meddiannu, lle mae'r tân wedi ei gyfyngu i'r simnai ei hun, hyd yn oed os oes gwres neu ddifrod oherwydd mwg yn ymestyn y tu hwnt i'r simnai ei hun. Nid yw tanau simnai'n golygu anafusion, achub neu ddianc, a bydd pedair neu lai o beiriannau tân wedi mynd atynt.